

Enstitüsü	:	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı	:	Mimarlık
Programı	:	Mimarlık
Tez Danışmanı	:	Dr. Öğr. Üyesi Gamze Alptekin
Tez Türü ve Tarihi	:	Yüksek Lisans – Ocak 2020

TÜRKÇE ÖZET

MİMARLIK HİZMETLERİNDE KALİTE GÜVENCE ARACI OLARAK MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI

Elif MERDER

Yapı üretim süreci, farklı disiplinlerin bir arada çalışmasını gerektiren çok paydaşlı ve çok aşamalı yapısı gereği, içinde birçok riski barındırır. Tasarım aşamasından kullanım aşamasının sonuna kadar farklı açılardan ele alınabilecek pek çok risk içerir. Bu riskleri kontrol altına almak ve minimum düzeye indirebilmek, yapının maliyet hedefinde sapmaların önüne geçilmesi, anlaşmazlıkların önlenmesi ve yapı kalitesinin yükseltilmesi açısından önemlidir. Yapı üretim sürecinin çeşitli aşamalarında ortaya çıkabilecek riskler gerek süreçler gerek taraflar açısından ayrı ayrı ele alınıp incelenebilir. Literatürde de bu konularda yapılmış pek çok çalışma bulunmaktadır.

Yapı üretim sürecinin farklı aşamalarında risk yönetimi konusu ele alındığında her bir aşamada ortaya çıkabilecek risklerin tanımlanması, analiz edilmesi (ölçülmesi, sayısallaştırılması), risklerin çözümlenmesi ve risk çözümlerinin konuları, aşamalara bağlı olarak farklılık gösterir. Yapı üretim sürecinin ilk evresi olan tasarım evresinde alınacak her türlü karar, atılacak her adım, ileriki aşamalarda ortaya çıkabilecek risklerin öngörülmesi, risklere karşı alınacak her önlem bir sonraki aşama olan yapım ve kullanım evrelerini de etkileyecektir. Tasarım aşamasında ve sonraki aşamalarda ortaya çıkabilecek problemlere ilişkin riskler tespit edilip, oluşabilecek hatalar ve zararları minimuma indirebilmek, süreç ve ürün kalitesinin yükseltilmesi ve en yüksek düzeyde kalitenin elde edilebilmesi, performansın iyileşmesi için önemli araçlardan biri “mesleki sorumluluk sigortalarıdır. Mesleki sorumluluk sigortaları; tasarım sürecinde yapılabilecek olası hatalara karşı, belirli sınırlar içinde iş sahibine zararları tazmin etme güvencesi vererek ürün ve süreç kalitesinin yükseltilmesinde bir araç olarak kullanılabilen, kalite problemlerine ve risklere karşı iş sahibinin korunmasını hedeflemektedir.

Bu tezde, genel olarak sigorta sistemi, özel olarak da tasarım aşamasında geçerli olan mesleki sorumluluk sigortaları hakkında bilgi verilmektedir. Tez kapsamında yasal çerçevede mimarın mesleki sorumluluk sınırları tanımlandıktan sonra, mesleki sorumluluk sigortası hakkında paydaş görüşleri alınmıştır. Son bölümde yapılan görüşmelerin sonuçlarına ve değerlendirilmesine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sorumluluk Sigortaları, İnşaat Sigortaları, Yapı ve Mesleki Sorumluluk Sigortası, Mimar Mesleki Sorumluluk Sigortası, Risk Yönetimi, Risk Değerlendirmesi, Tasarım Yönetimi, Tasarım Kalitesi

University : **Istanbul Kültür University**
Institute : **Institute of Graduate Studies**
Department : **Architecture**
Programme : **Architecture**
Supervisor : **Dr. Öğr. Üyesi Gamze Alptekin**
Degree Awarded and Date : **MSc. – January 2020**

ABSTRACT

PROFESSIONAL LIABILITY INSURANCE AS A MEANS OF QUALITY ASSURANCE IN ARCHITECTURAL SERVICES

Elif MERDER

The building production process involves many risks due to its multi-disciplinary and multi-phased structure requiring different disciplines to work together. There are many risks that can be handled from different aspects, from the design stage to the end of use. Taking these risks under control and minimizing them is important in terms of preventing the deviations in the cost target of the project, preventing conflicts and improving the quality of the building. Risks that may arise at various stages of the building production process can be handled and analyzed separately in terms of both processes and responsibilities. There are many studies on these subjects in the literature.

When the risk management is considered in different stages of the building production process, the identification and analysis (measurement, quantification) of risks that may arise in each stage, the risks analysis and the risk solutions issues differ depending on the stages. Any decision to be taken in the design phase, which is the first phase of the building production process, every step to be taken, foreseeing the risks that may arise in the next stages, and every precaution to be taken against the risks will affect the next phase of construction and occupation stages. At the design stage; Professional Liability Insurance is one of the important tools for identifying the risks that may occur and minimizing the errors and damages that may occur, increasing the quality of the process and the product, obtaining the highest quality and improving the performance. Professional liability insurance; It can be used as a tool to improve product and process quality by assuring the owner to compensate the damages against possible failures that may be made during the design process, and to protect the owner against quality problems and risks.

In this thesis, after giving information about insurance system in general, it is given information about professional liability insurance which is especially valid in design stage. After defining the professional responsibility limits of the architect within the legal framework within the scope of the thesis, stakeholder opinions about professional liability insurance were obtained. The results of the interviews and the evaluation of the interviews are given in the son section.

Key words: Liability Insurance, Construction Insurance, Building and Professional Liability Insurance, Architect Professional Liability Insurance, Risk Management, Risk Assessment, Design Management, Design Quality